

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

Poziția Consiliului Tineretului din România cu privire la predarea limbii române în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale

Introducere	2
Dificultățile legislative	3
Dificultățile privind resursa umană calificată	5
Dificultăți privind plata drepturilor salariale	6
Poziția reprezentanților minorităților naționale	7
Concluzii	8

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

Introducere

Consiliul Tineretului din România își exprimă dezamăgirea cu privire la adoptarea unor măsuri în ceea ce privește predarea limbii române în învățământul primar, la clasele cu predare în limba minorităților naționale, în lipsa unor dezbateri ample cu actorii interesați, respectiv în lipsa unei fundamentări corespunzătoare a unor decizii care pot afecta integrarea acestora în societatea românească. Salutăm orice inițiativă menită să conducă la creșterea calității în învățământul din România. Chiar dacă, cel mai probabil, acesta a fost raționamentul Ministerului Educației Naționale în momentul în care a propus această modificare, modul în care a fost adoptată decizia de a institui obligativitatea studiilor de specialitate superioare pentru cadrele didactice care predau aceste ore, ascunde, cel puțin, o grabă nejustificată.

Prin Ordonanța de Guvern nr. 9/2018 *privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul educației*, adoptată de Guvernul României în data de 23 august 2018 și publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 744 din 28 august 2018, s-a modificat Legea Educației Naționale nr. 1/2011, în sensul introducerii unui nou alineat (7¹), după alineatul (7) în cadrul articolului 263. Acest nou alineat prevede faptul că „*în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, orele de Limba și literatura română prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate*”.

În cele ce urmează, vom încerca să analizăm problema predării limbii române în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, din mai multe perspective. În primul și în primul rând vom analiza implicațiile legislative, în comparație cu implementarea prevederilor potrivit cărora educația fizică este predată în învățământul primar, doar de cadre didactice cu pregătire de specialitate. Vorbim, practic, de situații similare.

De asemenea, o altă chestiune importantă este cea a dimensiunii financiare. În ce măsură sistemul școlar dezvoltat pentru minoritățile naționale poate gestiona astfel de costuri. Nu în ultimul rând, vom aduce în discuție în ce măsură există resursă umană calificată și disponibilă în vederea implementării acestei măsuri.

Cel mai important însă, în opinia noastră, este modul în care au fost consultați reprezentanții minorităților naționale care sunt implicați în mod direct sau indirect în sistemul educațional. După cum vom vedea, reacțiile acestora au fost negative, extrem de critice, contestând temeinic oportunitatea adoptării acestei măsuri.

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

Problema în cauză este una de maxim interes, după cum și una din competențele-cheie care determină profilul de formare a elevului, corespunzător curriculumului național pentru învățământul primar și gimnazial, este dobândirea de „*competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale*”, în conformitate cu art. 68, alin. (1), lit. a) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011.

Dificultățile legislative

Până în momentul adoptării acestui alineat nou, în învățământul primar era obligatoriu ca profesorii să aibă studii superioare de specialitate doar în cazul orelor de educație fizică, în conformitate cu art. 263, alin. (7) din LEN. De asemenea, conform art. 263, alin. (4) din LEN, „*orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate și de profesori cu studii superioare de specialitate, fiind incluse în norma acestora, sau prin plata cu ora, în cazul în care profesorii pentru învățământul primar de la grupa ori clasa respectivă nu fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență*”.

Identificăm o serie de dificultăți în aplicarea acestui nou alineat. În primul rând, dacă ne raportăm la cealaltă disciplină din învățământul superior care trebuie predată de cadre didactice cu studii superioare de specialitate - educație fizică, constatăm că a existat o adevărată tevdură în ceea ce privește implementarea prevederilor art. 263, alin. (7). A fost nevoie, prin urmare, de o decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție în ceea ce privește modul în care se realizează salarizarea cadrelor didactice.

Prin Decizia nr. 32/2016 *privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 1.849/90/2015*, ÎCCJ a decis „*în interpretarea dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea nr. 1/2011, precum și a dispozițiilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din OMECTS nr. 5.560/2011, art. 8 din OMECTS nr. 6.239/2012, art. 8 din OMEN nr. 5.451/2013, și art. 8 din OMEN nr. 4.895/2014 orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora și se plătesc separat, cu ora*”.

Decizia a fost necesară întrucât jurisprudența instanțelor naționale în materie și punctul de vedere al ministerului public conțineau o serie de practici neunitare. Astfel, în octombrie 2016, situația era următoarea;

- *La nivelul Curții de Apel Iași, practica este în sensul remunerării în regim de plată, cu ora, a orelor de educație fizică prestate.*
- *Opinia Curții de Apel Galați și a instanțelor din raza sa de competență este în sensul că, de regulă, în învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile de învățământ*

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate. Astfel, unitatea de învățământ este obligată să plătească învățătorilor, institutorilor, profesorilor pentru învățământul primar orele de educație fizică efectuate în plus față de norma didactică de predare, în situația în care predarea acestor ore nu este asigurată de profesori cu studii superioare de specialitate.

- La nivelul Curții de Apel Ploiești, practica este în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu intră în norma lor didactică, astfel că se impune a fi remunerate separat, în sistem de plată cu ora.
- Curtea de Apel Suceava a statuat în sensul că orele de educație fizică predate de învățători, institutori și profesori pentru învățământ primar, care nu sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate, pot fi remunerate în sistem de plată cu ora.
- Judecătorii din cadrul Curții de Apel Cluj și-au exprimat opinia majoritară în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora, ci se plătesc separat.
- Jurisprudența Curții de Apel Oradea este în sensul că orele de educație fizică predate de învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar nu se includ în norma didactică de predare a acestora, urmând a fi remunerate separat, în regim de plată cu ora.
- La nivelul Curții de Apel București s-a conturat opinia potrivit căreia orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se plătesc separat, cu ora.
- Curtea de Apel Timișoara a învederat că astfel de litigii au fost soluționate, în primă instanță, doar de către Tribunalul Timiș, jurisprudența unitară a acestuia fiind în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora.
- La nivelul Curții de Apel Târgu Mureș, practica este unitară în sensul că s-a apreciat că orele de educație fizică efectuate de învățători sau profesori pentru învățământul primar trebuie plătite separat cu ora.
- Practica judiciară a Curții de Apel Pitești a fost majoritară în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se cuprind în norma didactică a acestora și nu se plătesc suplimentar, existând însă și opinii în sensul plății suplimentare a acestor ore.
- La nivelul Curții de Apel Craiova, practica judiciară a fost neunitară. Judecătorii Curții de Apel Craiova și-au exprimat opinia în sensul că nerespectarea de către angajator a prevederilor legale privind condițiile efectuării orelor de educație fizică nu poate atrage neplata acestora. Odată prestate orele de educație fizică peste norma didactică din învățământul preuniversitar, trebuie recunoscut dreptul salariatului la plata acestora.
- La nivelul Curții de Apel Brașov, punctul de vedere exprimat de judecătorii din cadrul Tribunalului Brașov este cel potrivit căruia, în lipsa unui text de lege sau a unui ordin intern sau

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

act adițional, nu se pot acorda drepturi bănești aferente orelor suplimentare de sport efectuate de către învățători sau alți profesori, în cadrul învățământului primar.

Chiar în motivarea ÎCCJ se arată că „*examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat o jurisprudență în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare, iar analiza punctelor de vedere oferă indicii referitoare la posibilitatea apariției unei practici neunitare din această perspectivă*”.

Avem toate indiciile să credem că vor exista probleme în vederea constituirii normelor didactice ale cadrelor didactice care ar trebui să fie responsabile de predarea limbii române în clasele primare cu predare în limbile minorităților naționale. De asemenea, vor exista, cel mai probabil, discrepanțe în ceea ce privește implementarea salarizării personalului didactic în cauză.

Implementarea unei astfel de măsuri nu se poate realiza în acest mod, mai ales în cazul existenței precedentului practicii neunitare în ceea ce privește salarizarea cadrelor didactice care predau educație fizică în ciclul primar. Faptul că Ordonanța de Guvern a fost adoptată în data de 23 august, în plină vacanță școlară, în absența unor dezbateri ample și nu a fost adusă la cunoștința publicului într-un mod clar, fără echivoc (ex: din comunicatul de presă remis de Ministerul Educației Naționale, în urma adoptării OG la care facem referire, lipsește cuvântul „minoritate”, nefiind menționată această măsură)¹, face ca această măsură să poate fi interpretată diferit, astfel încât să nu fie aplicată unitar. Acest lucru ar putea conduce la o situație haotică în care cel mai mult de suferit vor avea elevii în cauză.

Dificultățile privind resursa umană calificată

Una dintre principalele probleme identificate în ceea ce privește resursa umană potențial calificată pentru a implementa noua măsură propusă de Guvernul României, este aceea a faptului că „*din nomenclatorul specializărilor la nivel licență, lipsește specializarea «limba română ca limbă nematernă», iar absolvirea secției de Limba și literatură română nu asigură pregătirea profesională și psiho-pedagogică necesară în predarea limbii române pentru non-nativi*”, după cum a fost identificată de Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-

¹ <https://edu.ro/executivul-adoptat-o-ordonan%C8%9B%C4%83-privind-modificarea-%C8%99i-completarea-unor-acte-normative-%C3%AEn-domeniul>

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

Napoca, unul dintre puținii actori din domeniul educațional care au salutat inițiativa Ministerului Educației Naționale².

Pe lângă faptul că practic nu există o calificare directă a absolvenților de specialitate a învățământului superior, care să predea respectiva disciplină, situația la nivel național în ceea ce privește titularizarea cadrelor didactice este deficitară. Astfel, doar 49,71% dintre cei 24.070 de candidați au luat minimum nota 7 (șapte), pentru suplinitori fiind acceptată nota 5 (cinci)³. De asemenea, Ministerul Educației Naționale preciza, pe 31 august 2018, faptul că „peste 30.000 de posturi sunt vacante și pot fi ocupate în regim de plata cu ora” iar „situația finală a acestora va putea fi stabilită după încheierea angajărilor în sistem, proces aflat în desfășurare”. Chiar MEN recunoștea că „la nivelul învățământului preuniversitar este nevoie în continuare de personal calificat”⁴.

Precizările de mai sus vin ulterior susținerii examenului de Titularizare. Nu putem decât să opinăm faptul că o decizie de această natură, aplicabilă imediat, în sensul constituirii obligativității studiilor de specialitate pentru cadrele didactice care predau limba română în clasele cu predare în limbile minorităților naționale, ulterior momentului în care se desfășoară concursul de Titularizare, reprezintă o măsură extrem de neinspirată și care autosabotează implementarea inițiativei în sine.

Dificultăți privind plata drepturilor salariale

În ceea ce privește plata drepturilor salariale ale cadrelor didactice care ar urma să predea limba română, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, menționăm faptul că implementarea acestor măsuri ar conduce, teoretic, la noi angajări, respectiv la redistribuirea de personal. Având în vedere creșterile salariale din ultima perioadă, bugetele instituțiilor de învățământ preuniversitar sunt constituite pentru a îndeplini, la limită, drepturile salariale ale cadrelor didactice. În acest context, orice modificare care presupune costuri suplimentare poate dezechilibra semnificativ bugetul unei instituții de învățământ preuniversitar, în lipsa unei suplimentări bugetare.

În Nota de fundamentare care a însoțit Ordonanța de Guvern, se precizează doar că „în mod expres”, „în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale,

² <https://news.ubbcluj.ro/pozitia-ubb-cu-privire-la-deciziile-referitoare-la-statutul-lingii-romane-in-scolile-cu-predare-in-lingbile-minoritatilor-nationale/>

³ <https://www.edu.ro/rezultatele-finale-la-proba-scris%C4%83-din-cadrul-concursului-na%C8%9Bional-pentru-ocuparea-posturilor-0>

⁴ <https://www.edu.ro/preciz%C4%83rile-ministerului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-privind-asigurarea-resursei-umane-%C3%AE-%C3%AE-%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2ntul>

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

orele de Limba și literatura română prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate”, neexistând o motivație în acest sens. De asemenea, se arată că „aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe generează un impact financiar anual de cca. 23,0 milioane lei, care va fi asigurat cu încadrarea în bugetul aprobat Ministerului Educației Naționale potrivit prevederilor legale”, din care 22 milioane lei sunt alocate pentru plata degrevării totale sau parțiale a personalului didactic cu funcții de conducere, de îndrumare și de control, care va beneficia de această facilitate în urma adoptării OG nr. 9/2018. În fapt, acest lucru presupune că pentru restul măsurilor, care au un impact care nu poate fi neglijat, atât la nivel universitar, cât și la nivel preuniversitar, suma alocată este de un milion de lei.

Considerăm, prin urmare, că există premisele realizării unor dezechilibre bugetare la nivelul unităților de învățământ preuniversitar. Această măsură trebuia adoptată alături de garanții financiare în vedere îndeplinirii ei, în cazul cel mai fericit, optim din punct de vedere al costurilor implicate.

De asemenea, această măsură are un impact negativ asupra persoanelor care în momentul de față predau limba română la respectivele clase. Tăierile salariale implicite ar putea conduce la demotivarea personalului, existând posibilitatea ca acesta să părăsească sistemul de învățământ în lipsa unei retribuții mulțumitoare.

Poziția reprezentanților minorităților naționale

Aproape în unanimitate, reprezentanții minorităților naționale au reacționat vehement împotriva acestei inițiative a Guvernului României. Astfel:

- Conferința Tineretului Maghiar din România (MIÉRT) a transmis adresa cu nr. 21./18.09.2018 către Ministerul Educației Naționale în care „dezaprobă această prevedere a OG nr. 9/23.08.2018, o consideră discriminativă, nechibzuită, irațională, autoritară și ilegală. Totodată nu suntem de acord să se ia o asemenea decizie radicală fără nicio consultare prealabilă, fără o perspectivă strategică, adusă în defavoarea elevilor de la ciclul primar.”
- Forumul Democrat al Germanilor din Romania a adresat deja o scrisoare deschisă premierului prin care cere modificarea ordonanței și a anunțat că se va adresa

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

Consiliului Național de Combaterea Discriminării pentru că măsura este discriminatorie față de profesorii de la clasele cu predare în limba română⁵

- Asociația Părinților Maghiari din Târgu Mureș a transmis Ministerul Educației o cerere oficială prin care solicită abrogarea Art. 1, pct. 17 din OG nr. 9/2018 care a instituit această măsură, reclamând încălcarea Constituției și a Legii educației naționale⁶.
- Cadrele didactice și elevii din instituții precum Liceul Teoretic „Nikolaus Lenau” din Timișoara, Liceul Teoretic „Bartók Béla” din Timișoara sau Liceul Unitarian „János Zsigmond” din Cluj-Napoca au început anul școlar 2018/2019 printr-o grevă japoneză⁷
- Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România critică la rândul Ordonanța, precizând că această reglementare afectează 3.000 de învățători de la școlile și clasele cu predare în limba maghiară și 52.000 de copii și subliniază că modificarea, introdusă cu zece zile înainte de începerea școlii, 'produce o schimbare radicală, neașteptată, nefondată, decisă autoritar, fără consultare publică sau de specialitate⁸

Concluzii

Consiliul Tineretului din România condamnă modul în care Ministerul Educației Naționale și Guvernul României au decis să reglementeze problema predării limbii române în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, în sensul introducerii obligativității deținerii studiilor superioare de specialitate pentru respectivele cadre didactice. Modul în care minoritățile naționale au acces la educație reprezintă o temă de maxim interes pentru noi, având în vedere că de acest lucru depinde viitoarea lor integrare în România. Acest lucru este cu atât mai important cu cât se împlinesc 100 de ani de la momentul semnării Declarației de la Alba Iulia, prin care se ofereau drepturi extinse minorităților conlocuitoare.

Considerăm că decizia a fost luată în lipsa unor consultări ample, într-o perioadă total inoportună și fără un studiu aprofundat cu privire la consecințele și impactul adoptării acestei măsuri. Prin urmare, solicităm următoarele:

⁵ <https://www.g4media.ro/invatatorii-de-la-clasele-minoritatilor-nationale-nu-mai-au-voie-sa-predea-limba-romana-forumul-democrat-al-germanilor-din-romania-considera-masura-discriminatorie-si-o-ataca-la-cncd.html>

⁶ <https://www.g4media.ro/scandalul-predarii-limbii-romane-la-clasele-minoritatilor-nationale-ia-amploare-parintii-reactioneaza-oficial-si-reclama-incalcarea-constitutiei-invatatorii-strang-semnaturi-pentru-eliminarea-unei-p.html>

⁷ Ibidem

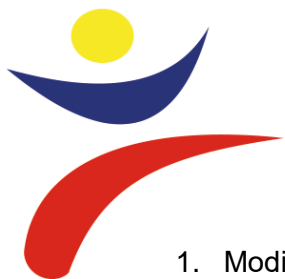
⁸ https://www.stiridiaspora.ro/maghiarii-revolta-i-ca-sunt-obliga-i-sa-inve-e-limba-romana-in-coli-de-la-profesori-cu-studii-superioare_4985.html

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

Consiliul Tineretului din România

Phoenicia Business Center - Strada Turturelelor, nr. 11A, Et. 1, Sect. 3, București
- spațiu birouri 7A

www.ctr.ro

office@ctr.ro

1. Modificarea art. 1, pct. 17 din OG nr. 9/2018, în sensul eliminării obligativității prevederii conform căreia „*în învățământul primar, la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, orele de Limba și literatura română prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate*”, până la un moment oportun implementării acestuia
2. Pilotarea în unități școlare învățământ preuniversitar care au această capacitate, astfel încât să se poată măsura impactul financiar și în ceea ce privește resursa umană al acestei măsuri
3. Crearea contextului în cadrul mediului universitar pentru că potențialii absolvenți de învățământ superior interesați de această profesie să își poată exercita în mod corespunzător vocația

Ne exprimăm speranța că Guvernul României va analiza cu celeritate solicitarea noastră în cel mai scurt timp și că situația se va remedia în cel mai scurt timp, în măsura în care se poate. De asemenea, sperăm ca pe viitor, măsuri cu un astfel de impact nu vor mai fi legiferate în timpul vacanței școlare, ci vor fi dezbătute amplu și va ajunge la un consens cu actorii implicați în procesul educațional.

Consiliul Tineretului din România este membru al
Romanian Youth Council is a full member of

